

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1900.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXIX. évfolyam. 245. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy órára ——— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órákor.

Csütörtök, október 25.

A szegénység Nagybecskereken.

Nagybecskerek, 1900. október 25.

Sokszor volt alkalmunk e lapok hasábjain az országszerte terjedő általános elszegényedésre reámutatni. Az általános jelenségek, amelyek nyomán konstataálni lehet a nép fokonszint való elszegényedését, különösen Nagybecskereken észlelhetők. Talán az országnak egyetlen városában sem tapasztalható az a rohamos elszegényedés, mint éppen minálunk. A nincsetlen emberek száma az idén tízszer annyi, mint például három évvel ezelőtt volt. Az adóvégrehajtási esetek gyakoribbak mint máskor, és a nemleges eredmények csak azt bizonyítják, hogy az adóval együtt elveszett az adóalany is. A kivándorlás, koldusbot a vége ennek az elszegényedésnek, sőt akik kénytelenek még itt lerobotolni a reájuk nézve tengődésnek nevezhető életet: a közjótékonyosságra szorulnak.

Mint az alábbi jelentésből látszik, Nagybecskerek város polgármestere szintén élesen megfigyelte a lakosság széles rétegében tanyát ütő nyomort s most már hivatalosan is konstataálja, hogy igenis, a pauperizmus terjedőben van Nagybecskereken és ime elérkezett a tizenkettedik óra, midőn a sürgős és hatékony segítségnek meg kell érkeznie, ha azt nem akarjuk, hogy teljesen fölbomlásnak ne induljanak közállapotaink, a személy- és vagyonbiztonság. Hja, mert a szegénység mindenre reáviszi az éhes embert!

A jelentés reá mutat, hogy ezeknek az állapotoknak legsikeresebb és egyetlen kéznél álló orvosszere először is a munka, másodsor is a munka, sőt harmadszor is a munka. Munkát kell nyújtani a szegénységnek, hogy ne követeljen folyton alalmazást, hogy emeljük benne az önérzetet. Egyébiránt szóljon maga a jelentés, amelyet dr. Grandjean József polgármester a f. hó 29-iki közgyűlésnek be fog nyújtani Reméljük és hisszük, hogy meg lesz a kívánt sikere.

Az éles megfigyelésről tanuskodó jelentés teljes szövegében a következő:

Tekintetes városi képviselőtestület!

Mindenki, aki városunk lakosságának kereseti és gazdasági viszonyait figyelemmel kíséri, tapasztalatból tudja, hogy mindhárom kereseti foglalkozásaink teljesen parlagon hevernek. A földműves gazdák helyzete, az utolsó éveknek ki nem elégitő termései és az árak csekélysege miatt, felette súlyos, a kereskedelem évek óta pangásban van, a kisiparosok pedig a szó szoros értelmében teljesen elszegényedvén, igen szánandó helyzetben vannak. Hogy mely okok és körülmények idézték elő a kereskedelemnek és iparnak ezen súlyos helyzetét, ezt megvizsgálni jelen feladatom körén tul esik, aki ezen dolgoknak csak némi figyelmet szentel, ugyis tudja, hogy az okok, a melyek ezen gazdasági válságot előidézték, különféleké, eszerint azoknak felsorolása ezen jelentésem feladatán kívül esik.

Ezuttal csak arra kívánám a tekintetes képviselőtestületnek figyelmét felhívni, hogy városunkban felette nagy azon existenciáknak a száma, akik fokozatosan elszegényedvén, ezidő szerint olyan kedvezőtlen helyzetben vannak, hogy a mindennapi és legelsőrendű életszükség-

leteket sem képesek beszerezni. Addig, míg fiatalabbak és erőteljesebbek máttól holnapra tengődnek, öreg korukban pedig növelik azoknak számát, akik a város közsegélyezésére szorulnak.

Ezen a bajon segíteni kell kettős szempontból, az egyik az, a mely a közvetlenül érdekeltek sorsának javítását célozza, a másik pedig a városi öszközösségnek az érdeke, mert a mennyiben évről-évre növekszik azoknak a száma, akik elszegényedésük folytán adófizetőképességüket elvesztik, ezen közjövédelmi hiányt előbb-utóbb a város is kénytelen lesz megérezni. A kérdés már most az, hogy miben álljon azon orvosság, a mely a fent esetelt bajok gyógyítását és kedvezőbb gazdasági helyzetet előteremtteni képes legyen.

Magától értetődik, hogy itt nem csak átmenetileg hatékony segédeszközökről lehet szó, hanem oly állandó jellegű intézmények meghonosításáról, a melyek a lakosság nagy részének az egész éven át foglalkozást és kenyeret adnak. Ezek közé tartozik első sorban különféle iparvállalatoknak meghonosítása, vagyis gyáraknak létesítése. A magyarországi törvényhatósági városok által ez évben Győrött tartott kongresszusa szinte felvette programjába azon kérdést, hogy a vidéki városok gazdasági és kulturális fejlődése iparvállalatokna alapítása által előmozdittassék. Maga a kormány is többszörös hivatalos enunciacióiban kijelenti, hogy ezentul a vidéki városok fejlesztésére gondot fog fordítani. A törvény maga előmozdítja ezen iparvállalatoknak alapítását, több évi adómentességet biztosítván azoknak és a kormány külön szubvencióban is részesíti az új iparágakat meghonosító iparvállalatokat.

Ezen utat vagyok bátor a tekintetes képviselőtestületnek ajánlani úgy, hogy gyárak és iparvállalatok létesítésének előmozdítása által városunk lakosságának nagy része, melynek keresetforrásai kiapadtak, módottaláljon egyéni munkaerejét érvényesíteni és a mindennapi kenyeret megkeresni. Miután ugyanis a mi lakosságunk egyrészt nélkülözi a megfelelő tőkét, másrészt pedig a mi népünkben nincsen meg a szükséges kezdeményezési és vállalkozási hajlam és szellem, bár egyes különleges iparágakhoz lakosságunk nagy képességgel és ügyességgel bír, e szerint azon kell lennünk, hogy idegen vállalkozók idegen tőkékkel létesítsenek nálunk iparvállalatokat. A városnak fekvése, a Béga csatorna, a különböző irányokba elágazó vasutak és egyéb faktorok városunkat kedvező ipartelepalepítési helylyé predestinálják, a miért is azon tiszteletteljes indítványt vagyok bátor előterjeszteni, miszerint

mondja ki a tekintetes képviselőtestület, hogy városunk lakossága nagy részének súlyos anyagi helyzete és kereseti viszonyaink elégtelensége miatt, de máskülönben is, a város gazdasági és kulturális fejlődése érdekében szükségesnek és kívánatosnak tartja, hogy városunkban különféle iparvállalatok, gyárak stb. létesítsenek, hogy a város ezen vállalatok alapítását saját erejéhez képest anyagilag támogatni és azoknak kedvezményeket nyújtani hajlandó — és egyuttal a nagyméltóságú kereskedelmi miniszteriumhoz feliratot intéz azon kéréssel,

hogy ő Nagyméltósága jelentkező ipari vállalkozások alapításánál városunkra figyelemmel lenni és városunkat az illető vállalkozóknak, mint kedvező fekvésű és az egyéb előfeltételekkel rendelkező várost, ajánlatba hozni és az illetőknek a törvényszerinti állami segílyt nyújtani kegyeskedjék. Egyuttal javaslom, hogy hasonló felirat a temesvári kereskedelmi és iparkamarához is intéztessék.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5¹/₂ óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig urak részére is. A kálfürdő egész nap este 7¹/₂ óráig nyitva marad. — Október 3-tól minden szerdán szombat fél drakkal délig urak, délután hölgyek részére

Október 29. Városi közgyűlés.

November 4. Szarvasmarhadíjazás.

„ 8. Utószemle a Rezső-laktanyában.

„ 20. és 21. Utószemle a honvéd-laktanyában.

— Személyi hir. Botka Béla megyei főjegyző tegnap kezdte meg négy heti szabadságidejét, melyet nejjével együtt Brixenben (Dél-Tirol) fog tölteni.

— Uj vizsgálóbíró. A m. kir. igazságügy-miniszter Nauer György kir. törvényszéki bírót a pancsovai kir. törvényszék területére vizsgálóbírónak nevezte ki.

— Esküvő. Morva-Fehérttemplomból visszatér a hír, hogy Huba János honvéd főhadnagy, aki sokáig volt a nagybecskereki társaságnak kedvelt alakja, f. hó 23-án tartotta egybekelését Heller Márta kisasszonnyal.

— A torontálmegyei magyar közművelődési egyesület igazgató tanácsa tegnap a községi népiskola könyvtári helyiségében ülést tartott, amelyen Szabó Ferenc igazgató elnöklete alatt jelen voltak: Balási József, dr. Klein Mór, Ratiu Jakab, dr. Brájer Lajos, Mayer Rezső, Baaden Károly igazgatósági tagok és Rédl Ferenc titkár. A következő ügyek nyertek elintéztet: 1. A Vörösmarty kör meghívása folytán Vörösmarty Mihály születésének százados évfordulóján tartandó országos ünnepélyre a torontálmegyei m. közm. egyesület képviselőtében dr. Brájer Lajos és Sziklay P. Gyula küldettek ki. 2. A nagybecskereki magyar olvasókör azon felhívására, miszerint egyesületünk és az olvasókör egyesüljön, az igazgató tanács hosszas és beható eszmecsere után kimondotta, hogy az egyesülést nem ajánlhatja a közgyűlésnek, mivel egyesületünk szervezete és céljai nagyon is eltérők az olvasókör céljaitól. A kör hazafias ünnepélyei rendezésének költségére azonban a közműv. egyesület 1901-ik évre 100 korona segílyt szavazott meg a magyar olvasókörnek. 3. A torontálmegyei magyar közműv. egyesület f. évi november hó első felében ingyenes magyar nyelvi tanfolyamot nyit felhotték számára, melyben mindenki díjmentesen résztvehet.

— Építőiparosok téli tanfolyama. A temesvári m. kir. áll. fa- és fémipari szakiskola keretében felállítandó építőipari téli tanfolyam f. évi november elején kezd meg működését.

— A muzslyai szülésznői állást a f. hó 29-én tartandó közgyűlésen választás után töltik be. Nem kényerünk a korteskedés, de a mostani esetben kivételesen el kell térnünk rendes szokásunktól s a humanizmus nevében a képviselő testület tagjainak figyelmét özv. Markovits Józsefnéra fölhívunk, akinek férje nemrégiben hivatásának lett áldozata, és azóta özvegye hat neveletlen gyermekkel a legnagyobb szegénységben sanylődik s a közjótékonyosságra van utalva, amennyiben rendes havi segílyt kap a várostól. Mivel nevezettnek szülésznői képesi-

tése van, leghelyesebben úgy járnak el a képviselőtestület tagjai, ha szavazatikkal állandó kenyérhez segítik özvegy Markovitsné, aki ebben az esetben nem volna kénytelen igénybe venni a városi segédelmet, ami évenként 240 koronára rug. Humanizmus és a város jól fölfogott érdeke parancsolják tehát, hogy Markovitsné legyen a muzslyai szülésznő.

— Egy affér vége. Egy hó előtt kinos feltűnést keltett Nagyikindán két huszártiszt összetűzése. Steingaszner Armin hadnagy kedélyes hangulatban zajos jelenetet rögtönzött s midőn egyik bajtársa, H. főhadnagy, ezért rendentasította, ezt tetteg bántalmazta. Párhajra került a dolog, melyben a főhadnagy súlyosan megsebesült. A becsületbíró is tárgyalta annak idején az ügyet, de Steingaszner még a döntés előtt lemondott tiszti rangjáról. A tegnapi megjelent katonai rendeleti lap jelenti, hogy Steingaszner 3. huszárezredbeli hadnagynak lemondása tiszti rangjáról elfogadott.

— Halálos kocsisz. Megrendítő balesetről értesít a Torda levelezőnk. A tordai határból kukoricával megrakott kocsin jött haza felé Kónya Józsefné, Benák József 9 éves Mihály nevű fiával. Amint az országuton haladtak Torda felé, egyszerre a lovak megbokrosodtak ismeretlen okból s oly szerencsétlenül ugrottak felre, hogy a kukoricával megrakott kocsi menten fölfordult. A fölfordult kocsi maga alá temette a 9 éves fiút, aki a lovakat hajtotta s a kocsi tetején ülő Kónya Józsefnét s agyon nyomta őket. A határból hazatérő emberek amint széthányták a nagy rakás kukoricát, alatta megtalálták a két szerencsétlent, de már holtan. A 9 éves Benák Mihály apja ellen, vétkes gondatlanság miatt megindították az eljárást.

— Parasztdráma. Bobda torontálvármegyei községben Gruja Juon fiatal szolgálégény és a gazdag, de már idős Bartolovác Jozsef egy időben versenyeztek a szép Miksa Julia kezéért. Es az öreg szív szerelmi hévben nem állt az ifju mögött. A leány azonban Gruja szerelmét többre becsülte, mi nagyon elkészerítette Bartolovácot. Nemrég leégett a leány szüleinek a háza s ekkor Bartolovác oly buzgalommal vett részt, hogy súlyos égési sebeket szenvedett, sőt fél szeme világát is elvesztette. Néhány nappal rá a leány eljegyzését ünnepelte Grujával, Bartolovác pedig véres boszút esküdött. Egyszer együtt lepte a szerelmeseket és revolverből kétszer rájuk lőtt, de csak a leányt találta, a ki holtan rogyott össze. Bartolovác ennek láttára maga ellen irányozta a fegyvert és egy lövéssel kioltotta életét. Mindkét áldozatot nagy részvét mellett kísérték a temetőbe.

— Korcsmai gyilkosság. Mindennapos dolog erre a vidékünkön, hogy a legények, amikor már jól fölöntöttek a korcsmában a garatra, különböző differenciák kiegyenlítésére egy kis parázs verekedést rendeznek. Amikor azután egykettő vérében fetrengve ott marad a korcsma padlóján, bevert fejével, vagy betört oldalbordával, hát elég van téve a becsületnek. Már hiába, a lovagiasságról nekik ilyen felfogásuk van,

benne van a vérükben. Elég gyakori eset, amikor az egyik lovagias fél bucsut mond az árnyékvilágnak s elköltözik oda, ahol már nem fáj semmi. Ilyen történt a napokban Crepaján, mint ottani levelezőnk jelenti. A crepajai Illio-vics Mária féle korcsmában vigan voltak a legények s a jóféle rakinak ugyancsak nagy kelendősege volt. A dudás a sarokba fújta az édes-bus szerb nótákat s amint az idő mult, a hangulat mind magasabb fokot ért el. A mulatók között ott volt Nyógul Dömötör és Perinac Sofronius is, akik egymásnak már régi haragosai s csak kedvező időre vártak, hogy a közöttük szőnyegen forgó ügyet megoldják. Ezt az estét úgy látszik mindketten kedvezőnek találták, mert mint rendszeren történni szokott, egyszerre csak elkezdték egymást szidni, ékeesebbnél ékeesebb jelzőket röpitve. Nyógul Dömötör czután beleunva a hiábavaló beszédbe, előkapta bicskáját s azzal úgy szurta hasba Perinac Sofroniust, hogy az néhány pillanat múlva meghalt. A vizsgáló bíró még másnap délelőtt kijött Crepajára, helyszíni szemlére, akinél Nyógul, mint tettes, önként jelentkezett. Nyógul jelenleg Antalfalván ül vizsgálati fogságban.

— A feltűnő frizurás kisasszony. A szegedi rendőrség sürgőnyi értesítést kapott Nagyikindáról. Egész kis regény magva rejtőzik abban a néhány szóban, mely azt regéli, hogy St. B. egy ottani tisztviselő 17 éves leánya a déli vonattal megszökött s Szeged felé vette útját. A kalandos természetű kisasszonykának egyébként nem ez az első kirándulása, mert már egynehányszor oda hagyta a szülői házat. St. B.-t 17 éves kora dacára erős, kifejtett termettel áldotta meg a sors, azonfelül azonban végtelen sok fantáziával is. Néha forrongásba jön kalandokat kereső vére, amely tüzi, hajlja olyankor. Így történhetett ez esetben is. Délelőtt bevásárlás ürügye alatt eltávozott hazulról s délre meérkezett haza. Józsvü szomszéd asszonyok látogatták meg ebéd után a St. családot, élénken tudakozódva, hogy merre utazott a Bertácska? A megrémült szülők persze mit sem tudtak erről az újabb Robinzonkodásról, azért először a kétségbeesés karjaiba, majd utána fiakkerbe vetették magukat s rohantak a rendőrségre, honnan röpült néhány perc múlva a hír föl a szegedi vonalon mindenfelé, hogy ha találunk egy zömök természetű, barna, szeme alatt sebhelyes, mindenek fölött azonban feltűnő frizurás leánykát, szállítsák azonnal haza Nagyikindára, hol előre is megbocsátanak neki mindent.

— Meglopott utas. Zsombolyai tudósítónk jelenti, hogy tegnapelőtt a zsombolyai váróteremben időzött Frondell Gizella facseti lakosnő, átutazóban. A pesti vonatra várt. Az idő azonban lassan telt s így megtörtént, hogy gyakran kiment az állomás elé sétálni. Ez alatt podgyaszát benthagyta a váróteremben. Emánék József, magyarcernyai illetőségű s már meglehetősen rovvott előéletű ember, aki más dolog hijján, az állomás körül lebzsel, szemet vetett a podgyaszra s kedvező alkalmat kilesve,

azt el akarta emelni. Azonban rajtavesztett, mert még ki sem vibette az ellopott holmit, már is rajta-érték. Az állomásnál rögtön csendőrökért telefonáltak, akik Emánék et azonnal fölön fogták s hűvösre vitték.

Színház és irodalom.

Színházi műsor.

Péntek: A gyerekkasszony.
Szombat: A görög rabszolga.
Vasárnap: A vereshaju.

* Utazás a válás körül. Verdisson ügyvéd különös ember: csak a más ember feleségét szereti. Ezt a szenvedélyt annyira viszi, hogy a saját nejétől elválk, csupán csak azért, hogy aztán szeretője lehessen. Hogy ebből mi lesz, könnyű elképzelni, ha a színlapra nézünk, ahol Feydeau neve szerepel, kit a mi közönségünk a Női szabó-ból ismer. Kacagtató helyzeteket látunk, nem mindig új fordulatokkal, de mindig ügyesen beillesztve, úgy, hogy a néző nem is ér rá azon elmélkedni, hogy a trüszentésen tulajdonképen Labiche, meg Kotzebue idejében nevettek már a színházba járók. A közönség hálásan fogadta a mulatságos darabot, hiszen elvőgre kell egy kis pikantéria is, s hol van az megírva, hogy a fiatal hölgyeknek mindennap kell színházba járniok? Az előadás kerek és összevágó volt. Baghy Gyula ábrázolta a kikapós fiskálist, könnyedséggel és fürgeséggel, bár nem egy jelenetében nélkülöztük a természetességet. Kendi Boriska (Lucienne) rokonszenves volt mint mindig. Ez a kitűnő színésznő mindig eltalálja a vigjáték könnyű hangját, amint egyénisége hozzásimul a nehezkébb szerepkörhöz is. A férjeket cserélő asszonyt elegánsan és szellemesen adta, azzal a feltületes szentimentalizmussal, mely a francia asszonyokat jellemzi. A tegnapi siker legnagyobb része az ő érdeme és Miklóssy Gáboré. Ez utóbbi a prűszköltő bárót annyi diszkrét komikummal, oly ellenállhatatlan „fogásokkal” játszotta, hogy minden egyes jelenése jóízű kacagást keltett. Táborny a bamba kapitányt ruházta fel néhány jellemző vonással, Helta Jenő pedig egy szemtelen inas szerepében egy kis kabinetalakítást nyújtott. A kisebb szerepeket Szepessy Paula, Mezei Irma, Cserényi Margit, Simon, Szabados Sándor és László töltötték be megfelelően. A rendezés kifogástalan volt, az összjáték semmi hiányt sem mutatott. A pompás előadást félig telt ház nézte. Taps és kihívás bőven volt. b.

A „TORONTÁL” tárcája.

Halottörzés.

— Guy de Maupassant hagyatékából. —

Olyan volt, mint a melibetegek szoktak lenni: haldoklott, folyton haldoklott. Minden nap délután két óra felé találkoztam vele: a fogadó ablakai alatt leült egy padra a sétatelen, a csendes, nyugodt tenger partján. Egy ideig mozdulatlanul üldögélt a meleg napsugárban és borus szemmel nézegette a Földközi tengert. Néha egy-egy tekintetet vetett a magas hegységnek párákba burkolt csucsaira, melyek Mentont körülveszik, aztán meg lassúsággal keresztbevetette a két lábászárát, melyek oly soványok voltak, hogy a nadrág csak úgy lobogott rajtuk, mintha csak két vékony csont volna benne. Aztán kinyitott egy könyvet, mindig ugyanazt.

Szöke szakállu, nagy darab német volt; ebédjét, vacsoráját mindig a szobájában fogyasztotta el és senkivel sem állott szóba.

Engem valami határozatlan kíváncsiság vonzott hozzá. Egyszer melléje ültem a padjára és hogy szintén némi látszatja legyen a dolognak, szintén egy könyvet kezdtem olvasgatni: Musset költeményeit.

Szomszédom egyszerre a leghibátlanabb franciassággal fordult hozzám:

— Kérem, tud ön németül?

— Nem, uram, egy kukkot se.

— No, sajnálom. Ha már így egymás mellé kerültünk, hát szívesen kölcsön adtam volna önnek ezt a mérhetetlen becsü dolgot: ezt a könyvet a kezében.

— Micsoda könyv ez, ha szabad kérdenem?

— Schoppenhauer. Mesterem volt és ezt a példányt maga látta el jegyzetekkel. Nézze csak, minden lapnak a szélén ott vannak a sajátkezü megjegyzései.

Tisztelettel vettem kézbe a könyvet és az előttem ismeretlen formájú betűket nézegettem. Ezeket hát az az ember vetette papírra, akinél nagyobb rombolója az álmoknak nem élt e földön.

II.

— Ön tehát közelebbről ismerte Schoppenhauert? — kérdém a némettől.

Az pedig szomorú mosollyal mondá:

— Haláláig vele voltam.

Aztán beszélni kezdett róla és elmondta, hogy az a sajátos lény milyen, szinte természetfölötti benyomást gyakorolt mindenkire, aki csak közelébe jutott.

Elmondta, mint járt vele egy francia politikus, aki az elméleti republikánizmus híve volt. Meg akart ismerkedni Schoppenhauerrel és egy zajos sörházban találkozott vele. A száraz, ráncos képű tudós ott ült a tanítványai között és aki csak hallotta a kacagását, az soha többé el nem tudta felejteni: egy-egy röpke szóval széjjeltépte, szertehasogatta a gondolatokat, a hiedelmeket, mint a kutya, mely

egyetlen harapással roppantja össze az almát, melylyel játszik.

A francia politikus rémületen ment tova, mondván:

„Mintha csak magával az ördöggel töltöttem volna egy órát.”

A német ember így végezte a történetkét:

— Igazán, uram, olyan rémületes volt a mosolya, hogy a halála után is ránk ijesztett vele. Kevesen ismerik az esetet, de elmondom, ha érdeklí.

III.

Es a német, heves köhögéstől félbe szagatott, fáradt hangon beszélni kezdett:

— Schoppenhauer meghalt és mi elhatároztuk, hogy kettenként felváltva egész éjjel virrasztani fogunk mellette. Egy igen egyszerűen butorozott, rengeteg nagy és komor szobában feküdt. Az éjjeli asztalon két gyertya égett.

Reám és egy barátomra éjfélkor került a virrasztás sora. Két más társunk, a kiket felváltottunk, kiment a szobából és mi az ágy lábához ültünk.

Schoppenhauer arcát nem változtatta meg a halál, hanem az csak úgy nevetett most is, mint életében. Az a ránc, melyet olyan jól ismertünk, most is ajkainak két szöglete mellett huzódott el és úgy tetszett előttünk, mintha szeméit kinyitná, mintha mozogna, beszélné. — Gondolata, vagy jobban mondva gondolatai ránk áradtak: erősebben éreztük, mint valaha, hogy lángessének légkörében vagyunk és ő

* A vizsabayozás államosítását, illetve ennek gyakorlati előnyeit akarja bizonyítani Steiner Gusztáv, aki legközelebb „Reform-eszmék vizsabayozási rendszerünk és jogunk köréből” címmel terjedelmesebb művet bocsát ki, amelynek megrendelési ára 2 korona. Megrendelések a szerző címére, Budapest V. Sziget-utca 17. sz. a intézendők.

* A Művészet új száma változatos tartalommal, díszes kiállításban jelent meg. Szerkesztője Cs. Szabó Kálmán és főmunkatársa Beniczky Bajza Lenke, a kik ezt a magas színvonalon álló lapot nagy áttekintéssel vezetik. E tartalmas lap, mely már egy évi fennállása alatt sok szolgálatot tett a művészetnek, melyet teljes lelkesedéssel karolt fel, hamar lett közkedvelt. Számtalan gyönyörű reprodukció díszíti e pompás lap mostani számát is, mely elbeszélést közöl Vértessy Gyulától, Lengyel Laurától. Közli a nagy sikert aratott Tetemre hívás című magyar opera szövegkivonatát és a nagyváradi Szigligeti Színház megnyitására Váradi A. által írt előjátékot. Beniczky Bajza Lenke folytatja Hanna című regényét és Wildenbruch Cyprianus a varázsló című poétikus regényét (fordítja Hann Peppi). Apróbb közleményei és kritikái is változatosak és igen érdekesek. E kitűnő képes lap előfizetési ára félévre 8 korona, negyedévre 4 korona. Előfizetni a kiadóhivatalban: Budapest, VI., Vörösmarty-utca 42. sz. alatt lehet.

* A magyar Brehm. „Az állatok világa” címmel most indult meg Brehm Alfréd „Tierleben”-jének magyar kiadása, a tudomány mai színvonalához és a hazai viszonyokhoz alkalmazva. A 200 füzetre, vagy tíz nagy nyolcadréta alakú kötetre terjedő mű 1800 művészi szövegképpel, 80 fekete nyomatu műlappal és 100 színes nyomatu műmelléklettel illusztrálva jelenik meg. A szerkesztést Méhely Lajos az akadémia tagja, Chernel István, Csiki Ernő, Kohaut Rezső és dr. Rátz István közreműködésével végzi. A szerkesztők úgy adják Brehm könyvét, amint az a mai magyar közönségnek kell. A mű megjelenése óta elavult részeket átdolgozzák s a hazai szaktudósok megfigyeléseivel kibővítik, a mivel a magyar Brehm a magyarországi viszonyoknak is teljesen megfelel. Már a most megjelent első füzet hű képét adja az egész munkának és mindenkit meggyőzhet arról, hogy nemcsak tanulságos, de érdekes mű lesz, mert hát „Az állatok világa” a legjobb példa arra, hogy a tudományt mint lehet népszerűsíteni. A hatalmas vállalat bekötött és füzetes kiadásban jelen meg. Egy kötet ára 18 korona, az egész mű pedig díszes félbörkötésben 180 korona. Az egyes füzetek 80 fillérről kaphatók. A kötetek félveként, a füzetek pedig hetenként kerülnek a könyvpiacon. „Az állatok világa”-t a Légrády testvérek könyvkiadóhivatala Budapesten adja közre. Tájékoztatót és mutatványfüzetet ingyen és bérmentesen küld.

korlátlanul uralkodik rajtunk. Suttogva beszélünk róla; s emlegettük a mesterünk szavait, azokat a rövid meglepő mondásait, melyekkel néhány szóban vakító fénysugarakat vetett az ismeretlen Elet homályában.

— Nini, mintha beszélni akarna, jegyzé meg barátom. Es a folyton nevető, mozdulatlan arcot oly izgatottsággal néztük, hogy az már közel járt a félelemhez.

Lassanként rosszul kezdtük érezni magunkat, valami szorongás vett erőt rajtunk, mintha el kellene ajulnunk. Reszketve nyögtem ki:

— Barátom, nem tudom, mi bajom, de az bizonyos, hogy beteg vagyok.

Társam azt mondta: menjünk át a másik szobába és hagyjuk nyitva az ajtót; hát átmentünk. Az éjjeli asztalkáról elvettem az egyik gyertyát és ott hagytam a másikat; azután a szomszéd szobának utolsó sarkába ültünk, úgy, hogy a halottas ágyat is láthattuk, amint az ott maradt gyertya rávilágított az asztalkáról.

De a halott folyton gyötört bennünket. Szinte azt lehetett volna mondani, hogy anyag nélküli lénye minden nyugtól megszabadulva, mindenható erővel uralkodik és lebeg körülöttünk.

Egyszerre remegés futott végig csontjainkon; a halott szobájából valami nesz hangzott. Mind a ketten azonnal cdatekintettünk és azt láttuk, — igen, uram, a barátom is, én is — egész tisztán láttuk, hogy valami fehérség végigfut az ágyon, lepottyant a szőnyegre és egy karosszék alá gurult.

Egymásra néztünk. Mindketten rettenetesen

TÖRVÉNYSZÉK.

Esküdtszéki tárgyalások

a nagybecskereki királyi törvényszéknél.

November 5 én:
Zsivojnov Mita, gyújtogatás.

November 6 án:
Vuicsin Manojlo, gyújtogatás.

November 7 én:
Kiu Illés, halált okozó súlyos testi sértés.

November 8 án:
Popov Vlada, halált okozó súlyos testi sértés.

November 9 én:
Voda Maxa, szándékos emberölés.

November 12-én:
Petromanyanc Ilia és Miklós, szándékos emberölés.

November 13 án:
Majsztor Szimeon, gyilkosság.

November 15-én:
Sasin Misa Duin, szándékos emberölési kísérlet.

November 16-án:
Velimirov Andria, halált okozó súlyos testi sértés.

A tárgyalásokra kisorsolt esküdtek már megkapták a behívó értesítést. Az összes tárgyalásokat dr. Polgár Sándor kir. tvszéki bíró fogja vezetni; szavazó bírák dr. Kovács Károly és Junker János lesznek; a vádhatóságot dr. Wiedorn Adolf kir. ügyész fogja képviselni.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése október 25-én.

Budapest, okt. 25. (A „Torontál” eredeti táv.) A Ház mai ülésében harmadszori olvasásban elfogadták a dohánykereskedés és erdőmunkásokra vonatkozó törvényjavaslatot és több apró jelentést tudomásul vettek.

Ezután a miniszterelnök átiratát olvasták föl a kvóta ügyében történt királyi döntésre vonatkozólag.

Komjáthy Béla alkotmányellenesnek mondja a közös költségvetésnek ilyen módon való megoldását.

Csávolszky Lajos nagyhatalmi állást kíván Magyarországnak, amelyhez szükséges, hogy Ausztriától elszakadjunk.

Pichler Győző felszólalása után Széll Kálmán miniszterelnök védelmébe veszi a királyi döntést és azért elvállalja az alkotmányjogi felelősséget.

Az ülés tovább folyik.

sápadtak voltunk. Szívünk úgy dobogott, hogy majd áttörte a kabátunk posztóját. Aztán én szólaltam meg elsőnek:

— Láttad? . . .

— Láttam.

— Mit tegyünk már most?

Társam habozva válaszolt:

— Meg kellene nézni.

Főlkaptam a gyertyánkat és átmentünk a másik nagy szobába. Bele kénletem a sötét szögletbe, de nem mozdult semmi; aztán az ágyhoz mentem. De ott majd megdermedtem az iszonyattól: Schoppenhauer nem nevetett többé, hanem behorpadt arccal, összeszorított ajakkal rémületes torzképet vágott. Fogvacogva hebegtem:

— Lám, nem halt meg!

De a nehéz szag a torkomra szállt és fojtogatni kezdett. Mozdulatlanul álltam, szememet az ágyban fekvő alakra meresztettem, mintha tulvilági jelenést látnék.

Társam pedig a másik gyertyával leguggolt a földre. Aztán némán megérintette a karomat. Követtem a tekintetét és az ágy melletti karosszék alatt egy fehér tárgyat pillantottam meg a sötét szőnyegen: Schoppenhauer kettős fogsorát, mely nyitva volt, mintha harapni akarna.

A foszlás munkája meglazította az állkapcsot, úgy hogy a kettős fogsor kiugrott a szájából. Bizony uram, akkor igazán félttem.

. . . Minthogy pedig a nap már közel uszott a csillogó tengerhez, a mellbeteg német főlkelt a padról, köszöntött és bement a fogadóba.

Ugron visszavonulása.

Budapest, okt. 25. (A „Torontál” ered. távirata.) Az Ugron-párt minapi értekezletén Ugron Gábor határozottan kijelentette, hogy teljesen visszavonul a politikai szerepléstől. A párttagoknak nem sikerült lebeszélőnek. Sokáig tanácskoztak, vajjon fölszóljanak-e, vagy más pártba lépjenek? A határozat az lón, hogy együtt maradnak s Bartha Miklós marad a pártelnök.

A kínai veszedelem.

Budapest, október 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Shanghaiból jelentik: Attól tartanak, hogy a kínaiak komoly kísérletet tesznek Peking visszafoglalására.

Cantonból táviratozzák: A felkelők megvervén a császári csapatokat, bevették Szamcsao kereskedelmi várost.

A felkelés Namhungban is kitört.

A burok támadnak.

Budapest, október 24. (A „Torontál” ered. távirata.) Pretoriából sürgönyzik: French angol tábornok Bethelbe érkezett. Utközben a burok megtámadták csapatát, amely 6 halottat és 16 sebesültet vesztett. A burok Methuen tábornok hadtestét is megtámadták Zeerustnál, aki szintén vesztett 10 embert.

Határidő-üzlet.

Budapest, okt. 25. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Erős kínálat mellett gyöngé vételkedv. Irányzat csendes. Az árak változatlanok. Földmódott 5000 mm. buza, 2000 mm. rozs és 2000 mm. zab. A mai határidőüzlet jegyzései a déli zárlatkor:

Buza okt. végére	7.27—7.28
„ 1901. ápr.	7.80—7.84
Rozs okt. végére	7.12—7.13
Zab	5.50—5.60
„ 1901. májusra	5.06—5.07
Tengeri okt. végére	5.44—5.45
„ 1901. májusra	4.99—5.00

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskekre, illetve Nagy-Becskekről.

Ervényes 1900. május hó 1-től.

Erkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.

Pancsováról: délelőtt 9 óra 15 p.; délután 5 óra 18 p.

Temesvárról: este 8 óra 34 p.; éjjel 10 óra 18 p.

Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.

Alibunárról: este 8 óra 34 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 7 óra 05 p. (csak minden vasárnapon).

Csősztelokról: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken).

b) a nagybecskereki (nknbvt.) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: délután 4 óra 36 p.

Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.

Temesvárra: délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.

Verseczre: reggel 6 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.

Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.

Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délután 5 órakor.

Csősztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnapon).

b) a nagybecskereki (nknbvt.) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p. este 7 óra 05 p.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, csütörtök, 1900. október 25-én:

Pepita.

Eredeti nagy operette 3 felvonásban. Egy francia vígjáték után írta és zenéjét szerzette: Hegyi Béla.

Személyek:

Spanyolhon királynője	—	—	M. Bánházi Teréz
San Lucar gróf	—	—	Tábori Emil
Beatrice, unokatestvére	—	—	S. Berczik Margit
Pepita	—	—	Revitzky Etel
Don Gáspár	—	—	Heltay Jenő
Don Fredro	—	—	Falussy István
Gyulus)	—	Lévay Margit
Fernando)	apródok	Mezei Irma
Orvos	—	—	Juhay József
Biró	—	—	Tóth Lajos
Egy apród	—	—	Cserényi Margit
Egy futár	—	—	Palotay Gyula
Rendőrízst	—	—	Szabados László

Apródok, udvarhölgyek, udvaroncok, nép.

Kezdeté este pont 1/8 órákor.

Holnap, pénteken, október hó 26-án:

A gyerekasszony.

Bokor József kitűnő énekes népsziműve.

Kishirdetések.

Egy szó ára 4 fillér.

Gazdatiszt,

önállóan rendelkező, nagyobb belterjes gazdaság által magyar, német és tót nyelvet beszélő 1901. január 1-jei belépésre kerestetik. Nős, erélyes és csakis hosszabb gyakorlattal és jó ajánlatokkal rendelkezők küldjék ajánlataikat Gátai bér gazdaságnak Gátai, Mosonmegye címezve. 642

Eladó

jó forgalmu kovács-üzlet, lakóházzal együtt. A ház áll 3 szoba, 2 konyhából, az üzlet 2 tüzzel, gépekkel, állandó munka 5-6 segéd, évi tiszta jövedelem 5000 korona. Vételár 10.000 korona. Piszta János Szent-Endre, Vasut-u. 661. 635.

Segédtsízi állás

egyik birtokban azonnal betöltendő. Gazd. tanint. sikerrel végzett és több évi gyakorlattal bíró, nőtlen gazdatiszt előnyben részesül. A könyv- és számvitelben is kell hogy jártassága legyen. Évi fizetés 600 korona, lakás és elátás. Bizonyítványok másolatlan mutattassanak be, melyek vissza nem adandók. Kunfy Adolf Kaposvár. 641

Csomagoláshoz

való zongora-tok és egyéb könnyű ládák olcsón kaphatók Nádor-utca, Moldoványi-házban. 539/x

Butor eladása.

Ó-német (Allddeutsche) stílusban készült butor, még csak négy hónapja, hogy használatban van, igen olcsó áron eladó. Bővebb felvilágosítással e lap kiadóhivatala szolgál. 540

Intelligens özvegy,

ki minden házi teendőket járta, ajánlkozok házvezetőnek. Egy kétéves és egy öt éves leánykaja van, fizetésre nem reflektál. Ajánlatok K. E. cím alatt poste restante Vágúj hely kértnek. 649

Szép

erős gyümölcsfák eladó a gróf Majláth-féle kertészetben Zavarón, Nagyszombat mellett. 100 darab almafa, magas törzsű, 35 ft, 100 darab körtefa magas és félmagas törzsű 40 ft. 634

Szülőjvanyok.

európai gyökerek és sima szülő vesszők kaphatók nagy mennyiségben Berényi Jenőnél, Zalaszentgróton. 646

27531/1900. szám.

Magyar kir. államvasutak. Üzletvezetőség Debrecenben.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott üzletvezetőség az 1901, esetleg további két évben szükséges pályafentartási fák, deszkák, pallók szállításának biztosítása céljából pályázatot hirdet.

A pályázati feltételek, méretjegyzékek és ajánlati minták minden üzletvezetőségnél és kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők, a debreceni üzletvezetőségnél díj nélkül is megszereshetők.

A pályázati feltételek alapján szerkesztett ajánlatok 1900. évi november hó 20-án déli 12 óráig nyújtandók be a debreceni üzletvezetőség I. osztályánál. A bánatpénzek egy nappal előbb leteendők az üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

151824/900. szám.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére a jövő 1901. évben, illetőleg 1903. év végéig a következő csoportokba sorozott anyagokból felmerülő tényleges szükségletnek szállítását biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet, még pedig:

I. Szurokfáklya.

II. Lenolaj, terpentinelaj, lenolajkenőcs és halmájolaj szállítása iránt.

A kiírás tárgyát képező egyes cikkeket előtűntető jegyzékek, melyek egyszersmind ajánlati mintául szolgálnak, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módok, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők

és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltárbeszerzési (A. III.) szakosztályánál (Budapest, Andrássy-ut 73. szám, II. emelet 43. ajtó szám) kaphatók.

A szabályszerűen kiállított, ivenkint egy koronás m. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. évi november hó 17. déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy postán oda küldendők és a boríték ezen külcimmal látható el:

Ajánlat 151824/900. számhoz.

Ugyanezen időpontig átadandók ugyanott a kötelező minőségű minták is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlt anyag értékének 5%-a legkésőbb f. é. november hó 16. déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendők.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és részletes módok bemutatása mellett állíttatnak ki, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1900. évi október hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

1092. B. v. k. szám 1900.

928-1.1

Árverési hirdetmény.

Közhirre tétetik, miszerint a tekintetes nagybecskereki kir. törvényszéknek 1899. évi 3358. sz. végzésével megkeresett tekintetes nagybecskereki kir. járásbírósnak 1899. évi V. 569. szám alatt kelt végzése folytán Nagybecskereki takarékos és előleg-egylet részére, Rehák Béla és neje nagybecskereki lakosnál 300 kor. és jár. iránti kielégítési végrehajtás utján 1899. évi július 5-én felülfoglalt 666 koronára becsült butorokból álló ingóknak alperesek lakásán Nagybecskereken bírói árverésen készpénzfizetése mellett leendő eladatása 1900. évi november hó 6-ik napjának délutáni 3 órájára tüzetett ki az 1900. évi V. 1429/5. szám alatt kelt végzés alapján.

Egyuttal felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, miszerint az 1881. évi LX. t. c. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölölégére fognak utasíttatni.

Kelt Nagybecskereken, 1900. évi október 23-án.

Kiss István,
kir. bir. végrehajtó.Wichtig
für Oekonomen.

Eine bereits neue „Staatsbahn“-
Dreschgarnitur,
die erst 2 Jahre benützt wurde, ist
billig und unter sehr günstigen Bedingungen zu verkaufen.

Es ist auch eine bereits neue
18-reihige Säemaschine „Melcharische“
zu verkaufen, so wie auch verschiedene
landwirtschaftliche Geräte.

Zu befragen bei

Gligorijevity Jocz a

Spezerei- und Mehlhandlung

913-3.3

in
Gross-Becserek, Fruchtplatz.

7582. tkvi szám 1900.

929-1.1

Arverési hirdetmény kivonata.

A perlaszi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán az ernesztházi takarékos és előleg-szövetkezet javára 300 kor. tőke, ennek 1899. évi június hó 15-től járó 6% kamatai, 7 kor. 30 fill. óvási, 1/2% váltódíj, 64 kor. 20 fill. és 17 kor. 30 fill. eddigi, 10 kor. 35 fill. jelenlegi és még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881: 60. t. c. 176. § alapján Markovics Gyóka és Katica botosi lakosok elleni, a tomaseváci 1217. sz. tjkvben foglalt:

1. I. d. 21. hrsz. 1⁸⁰⁰ hold szántóra 590 korona;2. II. d. 21 hrsz. 1⁸⁰⁰ hold szántóra 590 korona;3. III. d. 21. hrsz. 1⁸⁰⁰ hold szántóra 590 korona.

A tomaseváci 1176. számú tjkvben felvett:

4. II. d. 49. hrsz. 1⁸⁰⁰ hold szántóra 608 korona becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhirre teszi.

A nyilvános árverés Tomasevác községében 1900. évi november hó 8-án d. e. 9 órákor fog a telekkönyvi hivatalban, mint Tomasevác községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett megtartatni.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni. A bánatpénzül letett értékpapirokat tartozik a vevő az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt az ingatlan becsárának 10% át tevő készpénzzel kicserélni, minek elmulasztása a 10. pont jogkövetkezményét vonja maga után. A bánatpénz lefizetésének kötelezettsége alul azonban a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete, ha az árverelő sorába akar lépni az 1884. XXVI. t. c., illetőleg az Osztr.-m. bank jelzálog hitelosztálya alapszabályainak ezen törvényben becikkelyezett 11. §. f. pontja értelmében felmentetik.

Kelt Perlaszon, a kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál, 1900. évi szeptember hó 21-én.

Tóth,
kir. aljbíró.

Nagy-Komlós község előljárásgától.

4015. kig. szám 1899.

916-5.4

Hirdetmény.

Nagy-Komlós község képviselőtestülete a 44. kgy. 3209/kig. 1900. számú határozatával kimondotta, hogy a határjeleknek az 1894. évi XII. t. c. 32-36. §-ai értelmében történendő felállítása céljából a község mintegy 7000 holdnyi határában fekvő összes közlekedési- és dülő utak felmérésének, illetve az eredeti iránynyal és szélességgel kitűzessenek.

Felhívtnak tehát mindazon okleveles mérnök urak, kik ezen munkát keresztülvitelére hajlandók, hogy ajánlataikat folyó évi november hó 20-ig alulírott előljárásgátnak küldjék meg.

Vállalkozó mérnök az összes utakról egy, az utak törzskönyvezéséhez felhasználható térképet is köteles elkészíteni.

A vállalati összeg részben vagy egészen, csakis képviselőtestületi határozat alapján, illetve a munka teljes befejezte után fog kifizettetni.

A kataszteri térkép a jegyzői hivatalban bármikor megtekinthető.

Nagy-Komlóson, 1900. október hó 20-án.

Spuhler Ferenc,
jegyző.Pelaghio Alessu,
bíró.